

RAADSINFORMATIEBRIEF met beantwoording artikel 42 vragen

Van

college van burgemeester en wethouders

Vergadering van

Kenmerk

Z/22/047386 / D/22/062295

Portefeuillehouder

Tymon de Weger

Portefeuille

Algemeen bestuurlijke zaken

Opsteller

Greven, Hanny

Onderwerp

Beantwoording Schriftelijke vragen art. 42 RvO van De Woerdense VVD, Woerden&Democratie, Inwonersbelangen inzake Status Afwegingskader en RES

Beantwoording van de vragen

Op 15 juli 2021 heeft de Woerdense gemeenteraad het Afwegingskader grootschalige duurzame energie vastgesteld. Daarin is opgenomen dat Woerden ervoor kiest om de helft van de Woerdense opgave op te wekken door middel van windenergie, waarbij twee potentiële zoeklocaties zijn aangewezen: de polder Reijerscop in Harmelen en de polder Barwoutswaarder, vlak naast de woonwijk Molenvliet.

Op 14 oktober 2021 heeft de Woerdense gemeenteraad de Regionale Energiestrategie (RES 1.0) vastgesteld, waarin beide zoeklocaties zijn opgenomen. Tegen beide besluiten is een bezwaarschrift ingediend. Deze bezwaarschriften zijn door de raad op 28 april 2022 (raadsvoorstel D22056080) niet-ontvankelijk verklaard, omdat beide raadsbesluiten volgens de Commissie bezwaarschriften geen besluiten zijn in de zin van art. 1:3 lid 1 Algemene wet bestuursrecht (Awb). Hierdoor is het voor inwoners niet mogelijk om bezwaar te maken tegen de genomen raadsbesluiten. Deze constatering roept een aantal vragen op over de status van beide vastgestelde documenten.

1. Als inwoners geen bezwaar kunnen maken tegen de genomen raadsbesluiten omdat er geen sprake is van een besluit in de zin van de Awb, wat is dan precies de status van beide raadsbesluiten?

Met de (deel)besluiten die op 15 juli 2021 zijn genomen is enerzijds een Afwegingskader vastgesteld; een beleidsregel. Verder bevatten de op 15 juli 2021 genomen besluiten de uitgangspunten voor een door de gemeente Woerden, via de Regionale Energie Strategie (RES), te leveren bijdrage aan de opwek van grootschalige, duurzame energie en de wijze waarop deze bijdrage kan worden geleverd.

Met het besluit van 14 oktober 2021 is de RES 1.0 vastgesteld. De RES 1.0 bevat een beschrijving van de wijze waarop overheden de regionale energievoorziening voor elektriciteit gaan verduurzamen. Verder is besloten dat de uitgangspunten uit het Afwegingskader leidend zijn bij de bepaling van de bijdrage van de gemeente Woerden aan de RES U16 en bij de uitvoering van de RES 1.0 voor het onderdeel elektriciteit.

Het gaat bij deze raadsbesluiten dus om kaders en uitgangspunten die nog verder uitgewerkt en geoperationaliseerd moeten worden.

2. In hoeverre en op welke wijze is, mede gelet op deze status, de toegezegde Woerdense bijdrage aan de RES 1.0 afdwingbaar, als deze om welke reden dan ook niet haalbaar of niet wenselijk wordt geacht?

Met instemming met de RES 1.0 op 14 oktober 2021 heeft de raad toegezegd zich in te zullen spannen om bij te dragen aan het behalen van de CO₂-doelen uit het door de VNG ondertekende Klimaatakkoord.

Wanneer de Woerdense bijdrage niet haalbaar of niet wenselijk wordt geacht, zal een alternatieve bijdrage aan de regionale energie strategie moeten worden vastgesteld. In de raadsinformatiebrieven "Vervolg na vaststelling Regionale Energie Strategie 1.0" van 8 februari 2022 ([D/22/050563](#)) is de besluitvorming RES 1.0 en het vervolg daarvan nader

toegelicht. Bij genoemde raadsinformatiebrief is een brief van RES U16 van 15 december 2021 gevoegd met het Regionale Uitvoeringsprogramma RES U16. Mocht er sprake van zijn dat de toegezegde bijdrage niet haalbaar of niet wenselijk wordt geacht, dan krijgt Woerden te maken met twee procedures, namelijk het vastgestelde planuitvalmechanisme en de opschalingsprocedure RES U16 (zie bijlage 2 van het Regionaal Uitvoeringsprogramma, pag. 34 van de raadsinformatiebrief). De volgorde is dat éérst de eigen gemeente moet zorgen voor alternatieven om de bijdrage te realiseren. Vervolgens wordt binnen de Lopikerwaard naar een oplossing gezocht, rekening houdend met het aangenomen amendement “Geen gezamenlijk bod Lopikerwaard” van 15 juli 2021, en daarna op regionaal niveau binnen de RES U16. Als daar geen oplossing wordt gevonden dan hebben eerst de provincie, en daarna het Rijk, het bevoegd gezag om over te gaan tot planologische inpassing volgens het principe van het Huis van Thorbecke. Uiteraard zal Woerden hierover het gesprek moeten aangaan met de regio.

3. Welke waarde moeten inwoners en de gemeenteraad toekennen aan het vastgestelde Afwegingskader nu er volgens de Awb nog geen sprake is van een besluit?

Het Afwegingskader kan gebruikt worden om te bekijken en te beoordelen op welke plek en onder welke voorwaarden initiatieven ontwikkeld kunnen worden.

4. Welke mogelijkheden heeft de raad om het raadsbesluit over het Afwegingskader terug te draaien, als dit om welke reden dan ook wenselijk wordt geacht?

De raad heeft altijd de bevoegdheid om het Afwegingskader terug te draaien of aanvullende dan wel andere randvoorwaarden te stellen. Deze moeten wel binnen bestaande afspraken in de regio passen. Het betekent ook dat alternatieve manieren gevonden zullen moeten worden hoe te voldoen aan het door de raad genomen besluit om 118-138 GWh duurzame energie bij te dragen aan de Regionale Energie Strategie.

5. In welke fase van planvorming rond het opwekken van grootschalige duurzame energie is er wel sprake van een besluit waartegen onder de Awb bezwaar gemaakt kan worden?

Wanneer bestemmingsplannen of omgevingsplannen worden vastgesteld kan hiertegen beroep worden ingesteld.

6. Welke mogelijkheden resten er op dat moment nog voor de raad om het betrokken besluit en/of eerdere plannen te wijzigen of terug te draaien indien dit juridisch noodzakelijk dan wel om een andere reden wenselijk wordt geacht? Hoe verhoudt dat zich tot de status van de twee raadsbesluiten bedoeld onder vraag 1?

Zie het antwoord onder 2 en 4.

7. Hoe en op welke momenten worden inwoners voorafgaand aan het onder vraag 5 bedoelde raadsbesluit in de gelegenheid gesteld om hun zienswijze kenbaar te maken?

Wanneer een ontwerp-bestemmingsplan of ontwerp-omgevingsplan ter inzage wordt gelegd kunnen zienswijzen kenbaar worden gemaakt. Bij de voorbereiding daarvan wordt volop ruimte gegeven voor participatie.

8. In hoeverre heeft het college zicht op de weerstand met betrekking tot de voorgenomen windturbines? Hoe groot is deze weerstand en is er gelet op het evenredigheidsbeginsel aanleiding om een heroverweging te maken als het gaat om de opgenomen zoeklocaties? Waarom wel/niet?

Het college heeft kennis genomen van de resultaten van het participatietraject en van de uitkomsten van het uitgevoerde representatieve onderzoek van Motivaction naar de beleving van inwoners met betrekking tot de energietransitie. De resultaten van het participatietraject en het onderzoek van Motivaction zijn gedeeld met de raad. Uit het participatieproces, dat niet representatief is, is naar voren gekomen dat de meerderheid van de deelnemers een voorkeur heeft voor zon op dak en van mening is dat gemeente Woerden een grotere bijdrage aan het RES-bod moet leveren dan mogelijk is met zon op dak. Er is geen meerderheid tegen windturbines. Tegelijkertijd was er geen overtuigende meerderheid voor zonnevelden of windturbines. Het Motivaction-onderzoek onderschrijft de uitkomsten van het participatieproces.

Een van de argumenten uit het bezwaarschrift tegen bovengenoemde raadsbesluiten betrof het ontbreken van een milieueffectrapportage (MER). In de inhoudelijke reactie op de bezwaarschriften bepleit de raadsadvocaat dat de bestreden besluiten niet MER-plichtig zijn, omdat er geen sprake is van een plan of besluit als bedoeld in art. 7.1 lid 2 aanhef b en c Wet milieubeheer (Wm). Er zou slechts sprake zijn van een MER-plicht bij een plan dat de bouw van 20 windturbines mogelijk maakt. In de nieuwsbrief van het Nationaal Programma RES staat vermeld dat de RES 2.0 mogelijk wel MER-plichtig is. Ook dit punt roept enkele vragen op over de status van de RES 1.0.

1. In welke zin wijkt de RES 2.0 af van de RES 1.0?

De RES 2.0 kan een voortgangsrapportage zijn, waarin de RES U16 beschrijft hoe de uitvoering van de RES 1.0 verloopt. Daarnaast kan de RES 2.0 een herijking bevatten van de in de RES 1.0 gestelde kaders. Denk bijvoorbeeld aan een verder uitwerking van de ambitie voor zon op dak of het toevoegen van een zoekgebied voor een zonneveld of windturbine. Op dit moment moet nog besloten worden of de RES 2.0 naast een voortgangsrapportage ook een herijkingdeel krijgt. Vanuit Woerden doorlopen wij de stappen zoals beschreven in de raadsinformatiebrief “Vervolgtraject grootschalige duurzame energie” van 8 februari 2022 ([D/22/050878](#)). Nog in 2022 hopen we te starten met de tussenstap voor de afweging van een definitieve locatiekeuze voor windenergie, te weten de gebiedsvergelijking

windenergie in Reijerscop en Barwoutswaarder. Dit voorafgaand aan eventuele gebiedsprocessen. Het is aan het nieuwe college om een voorstel te doen hoe de gebiedsvergelijking er uit komt te zien. Voor Woerden is het dus nog te vroeg om te herijken.

2. Is bij de RES 2.0 wel sprake van een besluit in de zin van de Awb? Zo nee, in welke fase van de planvorming rondom de RES 2.0 zijn bezwaar en beroep wel mogelijk en hoe verhoudt dat zich tot de verwijzing naar de mogelijkheid van bezwaar tegen latere omgevings- en bestemmingsplannen?

Ook bij RES 2.0 zal geen sprake zijn van een besluit in de zin van de Awb. Wanneer onderdelen van de RES uitgewerkt en vastgelegd worden in een omgevingsplan of omgevingsvergunning dan staat hiertegen bezwaar en/of beroep open.

3. Verandert de afdwingbaarheid van het Woerdens bod in de RES 2.0 ten opzichte van het Woerdens bod in de RES 1.0? Zo ja, in welke zin?

Nee.

4. Als er voor de RES 2.0 wel een MER wordt uitgevoerd, op welke wijze worden dan de gezondheidseffecten van windturbines voor mens en dier meegenomen?

Een MER brengt de omgevingseffecten in beeld van een plan op bodem, water, lucht, geluid, veiligheid, landschap, natuur, cultuurhistorie, gezondheid, klimaat, grondstoffengebruik en infrastructuur. Hoe gezondheidseffecten meegenomen worden, wordt bepaald in de nota reikwijdte en detaillering die bij een MER dient te worden opgesteld. Gelet op de adviezen die VRU, GGD en ODRU al hebben gegeven voor het Afwegingskader hecht het college daar bijzonder belang aan.

Bijlagen

- Schriftelijke vragen art. 42 RvO van De Woerdense VVD, Woerden&Democratie en Inwonersbelangen inzake Status Afwegingskader en RES (D/22/062294)

Schriftelijke vragen - Status Afwegingskader en RES

Op 15 juli 2021 heeft de Woerdense gemeenteraad het Afwegingskader grootschalige duurzame energie vastgesteld. Daarin is opgenomen dat Woerden ervoor kiest om de helft van de Woerdense opgave op te wekken door middel van windenergie, waarbij twee potentiële zoeklocaties zijn aangewezen: de polder Reijerscop in Harmelen en de polder Barwoutswaarder, vlak naast de woonwijk Molenvliet. Op 14 oktober 2021 heeft de Woerdense gemeenteraad de Regionale Energiestrategie (RES 1.0) vastgesteld, waarin beide zoeklocaties zijn opgenomen.

Tegen beide besluiten is een bezwaarschrift ingediend. Deze bezwaarschriften zijn door de raad op 28 april 2022 (raadsvoorstel D22056080) niet-ontvankelijk verklaard, omdat beide raadsbesluiten volgens de Commissie bezwaarschriften geen besluiten zijn in de zin van art. 1:3 lid 1 Algemene wet bestuursrecht (Awb). Hierdoor is het voor inwoners niet mogelijk om bezwaar te maken tegen de genomen raadsbesluiten. Deze constatering roept een aantal vragen op over de status van beide vastgestelde documenten.

1. Als inwoners geen bezwaar kunnen maken tegen de genomen raadsbesluiten omdat er geen sprake is van een besluit in de zin van de Awb, wat is dan precies de status van beide raadsbesluiten?
2. In hoeverre en op welke wijze is, mede gelet op deze status, de toegezegde Woerdense bijdrage aan de RES 1.0 afdwingbaar, als deze om welke reden dan ook niet haalbaar of niet wenselijk wordt geacht?
3. Welke waarde moeten inwoners en de gemeenteraad toekennen aan het vastgestelde Afwegingskader nu er volgens de Awb nog geen sprake is van een besluit?
4. Welke mogelijkheden heeft de raad om het raadsbesluit over het Afwegingskader terug te draaien, als dit om welke reden dan ook wenselijk wordt geacht?
5. In welke fase van planvorming rond het opwekken van grootschalige duurzame energie is er wel sprake van een besluit waartegen onder de Awb bezwaar gemaakt kan worden?
6. Welke mogelijkheden resten er op dat moment nog voor de raad om het betrokken besluit en/of eerdere plannen te wijzigen of terug te draaien indien dit juridisch noodzakelijk dan wel om een andere reden wenselijk wordt geacht? Hoe verhoudt dat zich tot de status van de twee raadsbesluiten bedoeld onder vraag 1?
7. Hoe en op welke momenten worden inwoners voorafgaand aan het onder vraag 5 bedoelde raadsbesluit in de gelegenheid gesteld om hun zienswijze kenbaar te maken?
8. In hoeverre heeft het college zicht op de weerstand met betrekking tot de voorgenomen windturbines? Hoe groot is deze weerstand en is er gelet op het evenredigheidsbeginsel aanleiding om een heroverweging te maken als het gaat om de opgenomen zoeklocaties? Waarom wel/niet?

Een van de argumenten uit het bezwaarschrift tegen bovengenoemde raadsbesluiten betrof het ontbreken van een milieueffectrapportage (MER). In de inhoudelijke reactie op de bezwaarschriften bepleit de raadsadvocaat dat de bestreden besluiten niet MER-plichtig zijn, omdat er geen sprake is van een plan of besluit als bedoeld in art. 7.1 lid 2 aanhef b en c Wet milieubeheer (Wm). Er zou slechts sprake zijn van een MER-plicht bij een plan dat de bouw van 20 windturbines mogelijk maakt. In de nieuwsbrief van het Nationaal Programma RES staat vermeld dat de RES 2.0 mogelijk wel MER-plichtig is. Ook dit punt roept enkele vragen op over de status van de RES 1.0.

1. In welke zin wijkt de RES 2.0 af van de RES 1.0?
2. Is bij de RES 2.0 wel sprake van een besluit in de zin van de Awb? Zo nee, in welke fase van de planvorming rondom de RES 2.0 zijn bezwaar en beroep wel mogelijk en hoe verhoudt dat zich tot de verwijzing naar de mogelijkheid van bezwaar tegen latere omgevings- en bestemmingsplannen?
3. Verandert de afdwingbaarheid van het Woerdens bod in de RES 2.0 ten opzichte van het Woerdens bod in de RES 1.0? Zo ja, in welke zin?
4. Als er voor de RES 2.0 wel een MER wordt uitgevoerd, op welke wijze worden dan de gezondheidseffecten van windturbines voor mens en dier meegenomen?

Simone Onrust, De Woerdense VVD
Reem Bakker, Woerden&Democratie
Hendrie van Assem, Inwonersbelangen